

tairen weg, een anabolischen invloed hebben op de rudimentaire melkklier", Of dit nu werkelijk als een paal boven water staat, kan een oogenblik blijven rusten, maar zeker is, dat wij zonder „scheikundige producten van den foetus" nu en dan een zeer overvloedige zogsecretie waarnemen. Zoo had ik juist in mijn praktijk een „grossesse nerveuse", waar wel voor tweelingen zog was. Patiënte, een gehuwde moeder van 36 jaar, had 19 Dec. 1904 den eersten dag van haar laatste normale menstruatie en wilde 26 April van dit jaar onderzocht worden. Ik beweerde, dat er niets te doen was. „Maar dan die borsten, dokter!" merkte zij zeer ad rem op, want daar was al een boel te doen. Ik stelde voor, ze maar gauw weer in te pakken en er zooveel mogelijk af te blijven, daar zij er anders nog wel last van kon krijgen. Zij geloofde mij niet.

In Juni was er veel zog, dat zoo maar weg liep en met lapjes op de tepels, moest ik haar weer onderzoeken, om geen standjes te krijgen.

La même chose.

Eind Aug. was patiënte eindelijk overtuigd en droogt nu met een stuk watten op de mammae en zonder verdere handtastelijkheden al aardig op.

Als wij nu bij de proeven van STARLING eens dachten aan de manipulaties, welke de telkens zoo in verschillende mate ontwikkelde zogkliertjes van het konijn ten deel vielen en die heelemaal niet malsch waren, dan stonden wij eenvoudig voor een van oudsher bekend feit en konden voorhands de anabolische prikkels van een foetusextract gevoegelijk bewaard blijven voor die gevallen, waarbij simpele klinische observatie niet kinderlijk in den weg treedt. Die prikkels schijnen mij toch ook niet voldoende om andere feiten te verklaren. Zoo bijv. wat TARNIER zegt: „Le gonflement des seins disparaît souvent vers le quatrième ou le cinquième mois pour réparaître à la fin de la gestation. Chez quelques sujets, les seins, après s'être gonflés au début de la gestation, diminuent rapidement de volume et restent flasques jusqu' après l'accouchement".

Met dankzegging,

Uw Dienstvaardige

Dr. A. M. VAN DER WILLIGEN.

DE PRAKTISCHE OPLEIDING DER ARTSEN.

Waar uit de aanneming van het voorstel der Afdeeling Zeeuwsch-Vlaanderen is gebleken, dat volgens veler opvatting, de practische opleiding van den a. s. arts niet voldoende moet worden geacht, noodigt de commissie, benoemd om over dit voorstel, gecombineerd met dat van de Afdeeling Alfen en O. rapport uit te brengen, de leden der Maatschappij uit, de bezwaren, die bij hen tegen die praktische opleiding bestaan, aan haar kenbaar te maken en toe te zenden aan haren rapporteur. De commissie heeft zich in dezen een oordeel gevormd, doch zou volledigheidshalve gaarne het gevoelen van allen die belangstellen in dit onderwerp vernemen.

M. STRAUB, *Voorzitter.*

J. C. M. HARTMAN.

F. H. SCHREVE.

K. F. WENCKEBACH.

C. DEKKER, *Rapporteur.*

Bodegraven,
20 Sept. 1905.